

سبک ارتباط



انتشار تصاویر و مطالب حریم خصوصی افراد چه سختی با سبک زندگی اسلامی دارد؟

آبرویی که در گوشی‌های تلفن همراه دست به دست می‌شود

مهدی ارجمند

به سرعت نور منتشر می‌شوند. زود تر از آنچه فکرش را بکنی خیلی زود سر از گوشی هر کس و ناکسی در می‌آورند. کافی است اتفاقی برای فردی بیفتد که مرتب با حریم خصوصی او باشد مخصوصاً اینکه فرد معروفی باشد آن وقت خیلی زود تر از آنچه فکرش را بکنی تائیه به تائیه از این گوشی به آن گوشی منتقل می‌شود و در این میان این آبروی افراد است که در گوشی‌های تلفن همراه دست به دست می‌شود. موضوع انتشار عکس‌ها، فیلم‌ها و مطالب مرتب با حریم خصوصی افراد

وقتی قربانی را مقصر می‌دانیم

سوءاستفاده از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی موضوعی است که این روزها برای دغدغه‌مندان حوزه فرهنگ به یک معضل جدی تبدیل شده است و اگر فکری برای آن نشود می‌تواند باعث به وجود آمدن پیامدهای منفی بیشتری در آینده شود. نکته تأسف بار اینجاست که در این مواقع همه فردی را مقصر می‌دانند که تصاویر و مطالب مرتب با او در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است در حالی که هیچ کس فردی یا افرادی که این تصاویر و مطالب را منتشر می‌کنند یا حتی افرادی را که این تصاویر را در گوشی‌های خود نگه می‌دارند و نگاه می‌کنند، هیچ کدام را مقصر نمی‌دانند و قربانی این رفتار غیراخلاقی و دور از انسانیت همان کسی است که با انتشار تصاویرش قربانی این غیراخلاقی‌ها شده است. این همه در حالی است که ما مسلمان هستیم و در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که به خوردار از فرهنگی غنی اسلامی است و تبیین الگوی صحیح سبک زندگی ایرانی – اسلامی از سال‌ها پیش به عنوان یکی از دغدغه‌های جدی مقام معظم رهبری مطرح و پیگیری می‌شود.

جای بسی تأسف است که به محض انتشار عکس‌ها، فیلم‌ها یا مطالب مرتب با زندگی خصوصی افراد در شبکه‌های مختلف مجازی ام‌ز تلگرام و اینستاگرام یا فیس بوک و... خیلی زود این تصاویر و مطالب سر از گوشی افراد مختلف در شهرهای گوناگون در می‌آورد.

عکس‌ها و مطالبی که گاه بسیار از آنها جعلی و فتوشاپی است یا مطالب منتشر شده شایعه بوده و یک کلاغ چهل کلاغ است.

انتگاز برخی از ما عادت کرده‌ایم به زندگی خصوصی افراد سرک یکشیم، در حالی که حریم خصوصی افراد در هر حالی باید حفظ شود و کسی حق تعرض به حریم خصوصی افراد و بازی با آبروی دیگران را ندارد.

فرض محال اگر کسی هم کار اشتباهی انجام داد نباید با آبروی آن فرد بازی کرد، چراکه حفظ آبروی افراد امری است که رعایت آن چیزی از رعایت یک واجب شرعی کم ندارد.

کاسه داغ تر از آش

شاید شما هم این ضرب‌المثل را شنیده‌اید که می‌گویند فلانی کاسه داغ‌تر از آش است. نمونه این ضرب‌المثل شاید کاری باشد که افراد کوه فکر با انتشار تصاویر یا مطالب مرتب با یک اتفاق غیراخلاقی انجام می‌دهند.

به محض انتشار اولین عکس یا مطلبی در باره یک اتفاق غیر اخلاقی که از سسوی فردی معروف سر زده است که ممکن است حتی شایعه و غیر واقعی باشد شاهد انتشار تصاویر و مطالبی در حد وسع هستیم. اتفاقی که در حقیقت بسازی با آبروی افراد است و خیلی راحت شأن و آبروی افراد را خدشه‌دار می‌کند و حیثیت آنها را به بازی می‌گیرد.

فرض را هم بر این بگذاریم که کاری غیراخلاقی از سوی فردی سر زده است، انتشار عکس، فیلم و مطالب

خواه افراد معروف یا غیر معروف موضوعی است که توسط عده‌ای کوه فکر که به موازین اخلاقی و شأنیت انسانی اعتقادات و پایبندی ندارند صورت می‌گیرد و رفته‌رفته دارد به یک معضل جدی برای صاحب نظران و دغدغه‌مندان حوزه فرهنگ تبدیل می‌شود. فقط کافی است اولین بار یک انسان بیمار که بویی از انسانیت و اخلاق نبرده است این تصاویر را در فضای مجازی منتشر کند، آن وقت در کمتر از چند دقیقه این پست به همراه هزاران مطلب ضمیمه شده واقعی و غیر واقعی در شبکه‌های اجتماعی منتشر و در گوشی‌های تلفن همراه دست به دست می‌شود. به همین

مرتب با این رویداد چه نفعی برای منتشر کنندگان دارد؟ و چرا برخی از افراد کاسه داغ‌تر از آش می‌شوند و با انتشار این تصاویر و مطالب به راحتی با آبروی افراد بازی می‌کنند.

به این نوشته‌ها توجه کنید... جدیدترین تصاویر از فساد اخلاقی مداح مشهور، عکس جدید از معشوقه فوتبالیست ملی پوش، تصاویر بدون حجاب بازیگر معروف تلویزیون، تصاویر لو رفته از پارتنی شبانه هنرپیشه سینما، پشت پرده رابطه آقای... و خانم... دلت می‌خواهد فیلم کشفد حجاب مجری معروف تلویزیون را ببینی?... اینها تنها نمونه‌ای از مطالبی است که در شبکه‌های مختلف مجازی منتشر و به دلیل عدم پایبندی برخی از افراد به موازین اخلاقی خیلی زود در گوشی‌های تلفن همراه دست به دست می‌شود.

افراد یک عمر تلاش می‌کنند تا برای خودشان آبرویی دست و پا کنند، آن وقت خیلی راحت با یک کلیک آبروی آنها بر باد می‌رود. آن هم سر مسئله‌ای که شاید اصلاً واقعیت نداشته یا اگر واقعیت دارد یک کلاغ و چهل کلاغ شده است.

شاید مهم‌ترین انتقادی که به شبکه‌های اجتماعی در کنار تمامی مزایایی که دارند می‌شود این است که این شبکه‌ها به هیچ وجه قابل اعتماد نیستند و مطالبی که در این شبکه‌ها دست به دست می‌شود خیلی وقت‌ها یا اصلاً واقعیت ندارد یا غلو شده است.

حرمت آبروی مؤمن، حرمت کعبه است

این اتفاقات در حالی روی می‌دهد که در دین مبین اسلام بر حفظ آبروی افراد تأکید فراوانی شده است و در این باره احادیث فراوان، آیات قرآن و همچنین روایت‌های بیشماری داریم که توجه به آنها می‌تواند باعث شود تا آبروی افراد کمتری در این شبکه‌های اجتماعی به حراج گذاشته شود.

بردن آبروی افراد حتی با تخریب خانه خدا و قبله‌گاه مسلمانان برابر است و اگر کسی آبروی فرد مؤمنی را بریزد مثل این است که خانه خدا را تخریب کرده است.

این روایت در کتاب خصال آمده و اینگونه روایت شده است:



در شبکه‌های اجتماعی و در صفحات تلگرام و اینستاگرام گاه مطالبی درباره زندگی خصوصی افراد می‌بینیم که در حال رد و بدل شدن هستند و این اقدام هیچ سختی با آموزه‌های دینی و اسلامی ندارد



راحتی. آبروی برخی از افراد در گوشی‌های تلفن همراه در حالی دست به دست می‌شود که شاید اگر نفاول که این پست را منتشر کرده است کمی به موازین اخلاقی اعتقاد داشت هیچ وقت این اتفاق ناپسند رخ نمی‌داد و آبروی افراد به این راحتی‌ها خدشه‌دار نمی‌شد. این روزها در فضای مجازی و صفحات تلگرام و اینستاگرام شاهد انتشار عکس‌ها و فیلم‌ها یا مطالب مرتب با افرادی هستیم که برخی از آنها را همه می‌شناسند و برخی دیگر افراد معروفی نیستند، با این حال وجه اشتراک آنها آبرویی است که به خاطر سهل انگاری یا بی‌صفتت یک نفر به تاراج می‌رود.

مسلمان یا غیرمسلمان توجه داشته باشد و حفظ آبروی دیگران را مانند یک واجب شرعی رعایت کند. به این حال در شبکه‌های اجتماعی و در صفحات تلگرام و اینستاگرام گاه مطالبی در باره زندگی خصوصی افراد می‌بینیم که در حال رد و بدل شدن هستند و این اقدام هیچ سختی با آموزه‌های دینی و اسلامی ندارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین میر کریمی استاد حوزه و دانشگاه می‌گوید: بر هر فرد مسلمانی واجب است که آبروی فرد دیگری را حفظ کند و در دین مبین اسلام به حفظ آبروی افراد تأکید بسیار فراوانی شده است.

او می‌افزاید: تهمت، دروغ، غلو، یک کلاغ و چهل کلاغ، شایعه پراکنی و تجاوز به حریم افراد و بردن آبروی آنها رفتارهای پسندیده یک شخص مسلمان نیست و همه باید در حفظ آبروی دیگران اهتمام داشته باشیم.

این کارشناس مسائل دینی می‌گوید: متأسفانه برخی از افراد خیلی راحت و بدون اینکه بدانند این کار آنها چه تأثیرات منفی می‌تواند داشته باشد نسبت به انتشار تصاویر و مطالب مرتب با زندگی خصوصی افراد اقدام می‌کنند.

حجت‌السلام والمسلمین میر کریمی در ادامه بیان می‌کند: اگر فردی گناهی مرتکب شود، عملی را انجام دهد که خلاف عفت و موازین شرعی و اخلاقی بوده است، اگر از مصمم قلب توبه کند، قطعاً خدا او را می‌بخشد و علاوه بر بخشیدن، خدا او را دوست هم خواهد داشت، بنا براین فرض کنیم فردی گناه کرده اما ممکن است بعد از آن توبه کرده باشد، خدا گناه او را می‌بخشد، اما آیا گناه فرد بی‌افراد می‌تواند تصاویر و مطالب مرتب با این گناه را منتشر کرده‌اند، این اقدام می‌بخشد؟

حجت‌الاسلام والمسلمین میر کریمی برای جلوگیری از تکرار این اتفاقات و عدم انتشار این مطالب در شبکه‌های اجتماعی توصیه می‌کند افراد خودشان را در جای دیگران بگذارند، وی می‌گوید: برای جلوگیری از عدم تکرار این اتفاقات فرد منتشر کننده خود را یک لحظه جای کسی بگذارد که می‌خواهد این مطالب را منتشر کند، آن وقت آنها را منتشر نخواهد کرد.

او خاطر نشان می‌کند: انسان باید همواره خدا را ناظر و حاضر بر کارهای خود بداند، آن وقت هنگام انتشار اینگونه مطالب و تصاویر وقتی خدا را ناظر بر اعمال خود ببیند از انتشار آنها خودداری می‌کند.

سبک مراقبت



جهالت مدرن و هشدار به خانواده‌ها اجازه ورود به نهنگ آبی ندهیم

عبدالحمید خرقانی

اساسی تربیت برای آن محوریت داشته باشد، بدین معنی که باید در این جامعه گوناگونی از جهل و نادانی در آن رشد کرده است. زمانی در گذشته‌های دور در عهد رسول مکرم اسلام(ص)، جهالت مردم به آن بود که دختران خود را زنده به گور کنند یا به پرستش بت‌ها و کارهای دیگ بپردازند. این نوعی از ظلمت نادانی بود که برخی از آن به دوران جهالت نخستین یاد می‌کنند. البته گفتنی است که جهل در اصطلاح به معنای عدم عقل و نور است. اساساً هر امری که مخالف و نقیض عقل و رشد انسان است و به نوعی به هدایت او ضربه وارد می‌کند، در دایره جهل محسوب می‌شود.

در دوران معاصر شاید در نگاه اولی، مظاهر جهالت تغییر پیدا کرده است، اما باید با کمال تأسف گفت که جنس و نوع تاریکی جهالت همچنان باقی است و در برخی از جوامع نیز سیطره پیدا کرده است. در دنیای مدرن و توسعه یافته امروزی که افراد آن ادعای تعالی دارند هر روز شاهد اتفاقات عجیب و ناگواری هستیم که در گذشته هیچ نمونه و مانندی نداشته است.



یکی از مصادیق جهالت دنیای مدرن، چالشی به نام نهنگ آبی است. در این رابطه سخن گفتن که این بازی شوم از کجا شکل گرفته و سازنده آن چه قصد و نیتتی دارد، بی‌فایده است، هر چند فلیسپ بودکین مخترع این بازی گفته هدفش از ساخت آن، پایان دادن به زندگی انسان‌های بی‌خاصیت است

ناهنجاری‌هایی مانند همجنس گرایی، ازدواج بنا حیوانات و زندگی بنا آنها، تنه‌زیستی و ازدواج سفید، خشونت‌های غیرقابل کنترل و خیلی از مسائل دیگر از پدیده‌های نوظهور این دوران است و در بین مردم جوامع گوناگون تبدیل به یک سبک زندگی شده است.

در این میان یکی از مصادیق جهالت دنیای مدرن، چالشی به نام نهنگ آبی است. در این رابطه سخن گفتن که این بازی شوم از کجا شکل گرفته و سازنده آن چه قصد و نیتی دارد، بی‌فایده است، هر چند فلیسپ بودکین مخترع این بازی گفته است که هدفش از ساخت آن، پایان دادن به زندگی انسان‌های بی‌خاصیت است، لکن باید به این مهم توجه وافر داشت که اساساً چرا برخی از این بازی پیروی کرده و دستورات آن را که در نهایت خشونت و بی‌رحمی طراحی شده است بروی خودشان اجرا می‌کنند و نعمت زندگی که بزرگ‌ترین نعمت پروردگار است را برای خود غیرقابل تحمل دانسته و به آن پایان می‌دهند.

در رابطه با این مسئله می‌توان از زوایای مختلف روانشناختی و رفتار شناسی سخن گفت و به تحلیل این مسئله پرداخت که چطور می‌شود برخی از جوانان به مرز انجام نهنگ آبی می‌رسند. اما هیچ اقدام از این تحلیل‌ها بر فرض صحت، بیانگر واقعیت آنچه رخ داده است نیست.

برای آنکه حق مطلب را ادا کنیم و به ریشه این آسیب به درستی اشاره کنیم باید همان رهایی را خواهیم رفت که تمدن غرب آن را پیموه است و دستاورد ما نیز همان خواهد شد که اکنون در کشورهای توسعه یافته مشاهده می‌کنیم، پس اجازه ورود به نهنگ آبی ندهیم.

البتة روایات وارده از ائمه معصومین(ع) بسیار است و تفسیر و تحلیل آنها هم نیاز به بحث مستوفی دارد. غرض آنکه تربیت انسانیت انسان به آن وابسته است تنها در کانون خانواده انجام می‌پذیرد و بقیه نهادها مانند مساجد و آموزش و پرورش در رتبه بعدی قرار می‌گیرند و تمامی این نهادها زمانی مفید خواهند بود که در راستای امر تربیت کمک کار و مکمل وظیفه خانواده باشند.

اسما در دوران معاصر با کمال تأسف باید گفت نهاد خانواده به واسطه امور گوناگون از جمله سیطره فرهنگ و تمدن مدرن‌نیت بر جوامع با فروپاشی روبه‌رو شده است. نگاهی گذرا به وضعیت خانواده و آمار و ارقام مربوط به طلاق و افسردگی، خودکشی و تنهایی در جوامع توسعه یافته مانند امریکا، ژاپن، آلمان و غیره، به خوبی مؤید و اثبات‌کننده این ادعا است که هرچه دنیای مدرن به سمت توسعه یافتگی حرکت کرده، اما در مسیر ششامه‌ها و ایجاد کمال، انسانیت را زبر پای خود قرار داده و از آن رد شده است.

تربیت و محبت در خانواده خود پروردار بوده‌اند و چیزی به عنوان امید و کمال انسانیت در این یافت نمی‌شود. در واقع انجام دهندگان این نوع از چالش‌ها قدم به قدم به این جایگاه رسیده‌اند و گام به گام با این فروپاشی مواجه شده‌اند که هیچ امیدی در زندگی خود مشاهده نمی‌کنند پس دست از زندگی می‌کشند.

اگر جامعه ما با احکام انسانی اسلام فاصله بگیرد مشاهده چنین اتفاقاتی هیچ دور از ذهن نخواهد بود. کشور باید در سطوح مختلف برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری، بر اساس الگوهای اسلامی اداره شود تا به نهاد خانواده ضربه وارد نشود و از طرفی نیز خانواده‌های ایرانی اگر می‌خواهند از تمام آفات و آسیب‌ها محفوظ باشند باید دل به تربیت اسلامی بنهند تا نهنگ آبی و هدایت این آسیب به درستی اشاره کنیم باید همان راهی را خواهیم رفت که تمدن غرب آن را پیموه است و دستاورد ما نیز همان خواهد شد که اکنون در کشورهای توسعه یافته مشاهده می‌کنیم، پس اجازه ورود به نهنگ آبی ندهیم.